Total number of printed pages-40

4 (Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8 2022

COMMERCE

(Regular Elective)

DSE (R) - 4

Answer the Questions from any one Option.

OPTION - E

(International Business)

Paper: COM-RE-6056

OPTION - F

(Office Management and

Secretarial Practice)

Paper: COM-RE-6066

OPTION - G

(Fundamentals of Investment)

Paper: COM-RE-6076

OPTION - H

(Consumer Affairs and Customer Care)

Paper: COM-RE-6086

Full Marks: 80
Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

Contd.

OPTION - E

(International Business)

Paper: COM-RE-6056

- Answer any ten questions from the following: 1×10=10
 তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ পৰা যিকোনো দহটাৰ উত্তৰ লিখা:
 - (a) What is globalization? বিশ্বায়ন বুলিলে কি বুজা?
 - (b) Define quota. কোটাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
 - (c) Mention one of the prime objectives of international business.
 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ এটা প্ৰমুখ উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
 - (d) Write the full form of OPEC.

 OPEC-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
 - (e) Define balance of payments (BoP). পৰিশোধ উদ্বৃত্তৰ সংজ্ঞা দিয়া।
 - (f) Write the full form of 'ASEAN'. 'ASEAN'-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- What is foreign exchange rate? *(g)* বৈদেশিক বিনিময় হাৰ মানে কি ?
- (h) In which year product life cycle theory was introduced? কোন চনত product life cycle theory উদ্ভাৱন কৰা হৈছিল ?
- What is a special economic zone? (i) বিশেষ আৰ্থিক জ'নৰ অৰ্থ লিখা।
- What is meant by letter of credit? (i) লেটাৰ অৱ ক্ৰেডিটৰ অৰ্থ কি ?
- Balance of payments includes only (k) visible items of export and import.

(State whether the statement is correct or incorrect)

বাণিজ্য উদ্বত্তই আমদানি আৰু ৰপ্তানিৰ দৃশ্যমান সামগ্ৰীসমূহ সামৰি লয়।

(উক্তিটো শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা।)

(l)Ricardian theory assumes that labour is the only factor of production.

(The statement is True/False)

ৰিকাৰ্ডিয়ান তত্ত্বৰ ধাৰণামতে শ্ৰম হ'ল উৎপাদনৰ একমাত্র উপাদান।

(উক্তিটো শুদ্ধ / অশুদ্ধ)

(m) Export duty is a tariff tool of international trade.

(The statement is True/False)

ৰপ্তানি শুল্ক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ এবিধ শুল্ক সজুলি। (উক্তিটো শুদ্ধ/অশুদ্ধ)

(n) Reserve Bank of India is the main participant of Indian foreign exchange market.

(The statement is True/False)

ভাৰতীয় বৈদেশিক মুদ্ৰা বজাৰত ৰিজাৰ্ভ বেংক মূল অংশগ্ৰহণকাৰী।

(উক্তিটো শুদ্ধ/অশুদ্ধ)

(o) Exim Bank was established in 1992. (The statement is True/False)

Exim বেংক ১৯৯২ চনত স্থাপন কৰা হৈছিল। (উক্তিটো শুদ্ধ/অশুদ্ধ)

2. Answer the following questions:

(any five) 2×5=10

যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ কৰিবা ঃ

(a) Mention two factors which prompt international business.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যত উদগণি দিয়া দুটা উপাদানৰ নাম উল্লেখ কৰা।

- (b) Outline two criticisms of the theory of national competitive advantage.

 National competitive advantage তত্ত্বৰ দুটা সমালোচনা উল্লেখ কৰা।
- (c) Mention two objectives of World Bank.
 বিশ্ব বেংকৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (d) What are the *two* types of international business environment?
 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ পৰিবেশৰ দুটা প্ৰকাৰ কি কি ?
- (e) What is an open account ?
 Open account ৰ অৰ্থ লিখা।
- (f) What do you mean by regional business?
 আঞ্চলিক বাণিজ্য বুলিলে কি বুজা ?
- (g) What is the full form of SCO?
 এছ.চি.অৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (h) Write the full form of BRICS. BRICS-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

3. Answer the following questions: (any four): 5×4=20

যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া ঃ

(a) Explain the basic differences between international business and domestic business.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্য আৰু ঘৰুৱা বাণিজ্যৰ মাজত থকা মূল পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।

(b) Explain the limitations of the Ricardian theory of international trade.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ ৰিকাৰ্ডিয়ান তত্ত্বৰ সীমাবদ্ধতাবোৰ লিখা।

UNCTAD-ৰ কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

(d) How can the barriers to international business be overcome 2 B

Discuss the functions of UNCTAD.

business be overcome ? Explain.
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যেৰ বাধাসমূহ কেনেকৈ আঁতৰ কৰিব
পাৰি ? ব্যাখ্যা কৰা।

(e) What are the merits of international business for developing countries?

উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ বাবে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ সুবিধাবোৰ কি কি ?

(c)

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 6

- (f) Outline various types of tariff.

 Tariff-ৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।
- (g) Mention the principles of WTO বিশ্ববাণিজ্য সংস্থাৰ নীতিসমূহ উল্লেখ কৰা।
- (h) Write a short note on NAFTA, NAFTA-ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।
- 4. Answer **any four** questions : 10×4=40 *য়িকোনো চাৰিটাৰ* উত্তৰ দিয়া ঃ
 - (a) Discuss various modes of entry into international business.
 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰ বিভিন্ন উপায়সমূহ আলোচনা কৰা।
 - (b) Critically discuss the product life cycle theory of international trade.
 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ product life cycle তত্ত্বটো সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।
 - (c) What is non-tariff barriers to trade (NTB) ? Discuss its various forms.
 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ অনা-কৰ প্ৰতিবন্ধক বুলিলে কি বুজা ? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss various objectives and functions of IMF.
 - আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্ৰা নিধিৰ বিভিন্ন উদ্দেশ্য আৰু কাৰ্যাৱলী সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
- (e) What is foreign investment? Discuss its various types in Indian perspective. বৈদেশিক বিনিয়োগ বুলিলে কি বুজা ? ভাৰতৰ প্রসংগত বৈদেশিক বিনিয়োগৰ বিভিন্ন প্রকাৰসমূহ
- (f) Discuss the role of IT (Information Technology) in international business.
 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত তথ্য প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

আলোচনা কৰা।

- (g) Discuss the major types of international business structure.
 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ প্ৰধান গঠনসমূহ আলোচনা
- (h) Elaborate various foreign trade promotion measures in India.

ভাৰতৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ প্ৰসাৰৰ বাবে লোৱা উপায়সমূহ আলোচনা কৰা।

কৰা।

- (i) Discuss various sources of international trade finance.
 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ বিভিন্ন বিত্তীয় উৎসসমূহ আলোচনা কৰা।
- (j) Discuss the objectives and functions of World Bank.
 বিশ্ব বেংকৰ উদ্দেশ্য আৰু কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

OPTION - F

(Office Management and Secretarial Practice)

Paper: COM-RE-6066

1. Answer as directed: (any ten)

 $1 \times 10 = 10$

निर्फ्गानुयाशी উত্তৰ দিয়া : (यिकाता मरुणे)

- (i) Write the full form of ATM.

 ATM ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (ii) What is the full form of E. & O.E. ? E. & O.E. ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?
- (iii) Franking machine is used Franking machine ব্যৱহাৰ কৰা হয়
 - (a) for sending mail ডাক পঠিওৱাৰ বাবে
 - (b) for stamping outward mail ডাক টিকট লগাবৰ বাবে
 - (c) for printing address
 ঠিকনা লিখিবৰ বাবে
 - (d) None of the above ওপৰৰ এটাও নহয় (Choose the correct answer)

4 (Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/৪/৫ 10

- (iv) Collecting and receiving information is a function of an office: তথ্য সংগ্ৰহ আৰু গ্ৰহণ হ'ল এটা কাৰ্যালয়ৰ ঃ
 - (a) primary function প্রাথমিক কার্য
 - (b) secondary function গৌণ কাৰ্য
 - (c) administrative function প্রশাসনীয় কার্য
 - (d) All of the above ওপৰৰ আটাইকেইটা (Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো লিখা)
 - (v) Strategic office planning is done at কাৰ্যালয়ৰ কৌশলপূৰ্ণ পৰিকল্পনা কৰা হয়
 - (a) top level (শীৰ্ষ স্তৰত)
 - (b) middle level (মধ্যম স্তৰত)
 - (c) lower level (নিম্ন স্তৰত)
 - (d) All levels (সকলো স্তৰত)

 (Choose the correct answer)

 (শুদ্ধ উত্তৰটো লিখা)

- (vi) An ideal filing system should not be:
 - এটা আদর্শগত নথি সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা হব নালাগে ঃ
 - (a) simple (সহজ)
 - (b) flexible (নমনীয়)
 - (c) rigid (অনমনীয়)
 - (d) economical (মিতব্যয়ী)

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো লিখা)

(vii) Indexing is used for:

সূচীভুক্তকৰণ ব্যৱহাৰ কৰা হয় ঃ

- (a) filing a record
- লিখিত নথি সংৰক্ষণৰ বাবে
 (b) location of file
- নথি ৰখা ঠাইৰ অৱস্থিতি নিৰ্ণয়ৰ বাবে
- (c) safety of record লিখিত নথিৰ সুৰক্ষাৰ বাবে
- (d) All of the above ওপৰৰ আটাইকেইটা

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো লিখা)

4 (Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 12

(viii) Vertical filing system is cheap as compared to flat filing system.

(Write True or False)

উলম্ব নথি সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা সমতল বা চেপেটা নথি সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাতকৈ কম খৰছী।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (ix) When filing is done by different departments, it is called decentralised filing system. (Write True or False) কার্যালয় এটাৰ বিভিন্ন বিভাগে যেতিয়া নথিসমূহ সংৰক্ষণ কৰে, তেতিয়া তাক বিকেন্দ্রীভূত নথি সংৰক্ষণ বুলি কোৱা হয়। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)
 - (x) Indexing saves time and labour in locating files. (Write True or False)
 সূচীভূক্তকৰণে নথিপত্ৰ সংৰক্ষণ কৰি ৰখা ঠাইৰ অৱস্থিতি
 নিৰ্ণয়ৰ ক্ষেত্ৰত সময় আৰু শ্ৰম লাঘব কৰে।
 (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)
 - (xi) The purpose of forms is to collect information. (Write True **or** False) প্ৰপত্ৰসমূহৰ উদ্দেশ্য হৈছে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা।
 (শুদ্ধ **নে** অশুদ্ধ লিখা)

(xii) Stationary should always be purchased in large quantity for an office.

(Write True or False)

এটা কাৰ্যালয়ত ব্যবহৃত সামগ্ৰীসমূহ সদায় বৃহৎ পৰিমানত ক্ৰয় কৰিব লাগে। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(xiii) Fax works through telephone lines.

(Write True or False)

Fax য়ে টেলিফোন তাঁৰৰ জৰিয়তে কাম কৰে। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(xiv) In India telegrams can be sent only in English. (Write True **or** False) ভাৰতত টেলিগ্ৰাম কেৱল ইংৰাজী ভাষাতহে পঠিয়াব

পাৰি। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ নিখা)
(xv) Write the full form of VPP.

VPPৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

2. Answer the following : (any five) 2×5=10 তলৰ দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা ঃ (যিকোনো পাঁচটা)

(i) What is filing?

নথি সংৰক্ষণ কি?

(ii) What is email? ইমেইল কি?

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 14

- (iii) What is audit?
 হিচাপ পৰীক্ষণ কি?
- (iv) Write about passbook. পাচবকৰ বিষয়ে লিখা।
- (v) What is crossed cheque? ৰেখান্ধিত ধনাদেশ কি?
- (vi) What is indexing?
 সূচীভুক্তকৰণ কি?
- (vii) What is meant by office form? কাৰ্যালয়ৰ প্ৰপত্ৰ মানে কি?
- (viii) What is office budget? কাৰ্যালয়ৰ বাজেট কি?
- 3. Answer **any four** of the following: 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা *চাৰিটাৰ* উত্তৰ লিখা ঃ

- (i) Explain the duties of an office manager. কাৰ্যালয় এটাৰ পৰিচালকজনৰ কৰ্তব্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (ii) Explain the importance of an office. কাৰ্যালয় এটাৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।
- (iii) Briefly explain the needs of indexing in a modern office.
 এটা আধুনিক কাৰ্যালয়ত সূচীভুক্তকৰণৰ প্ৰয়োজনীয়সমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(iv) Briefly explain the importance of office automation.

কাৰ্যালয় স্বয়ংক্ৰিয়কৰণৰ গুৰুত্ব চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(v) Explain the factors determining office mechanisation.

কাৰ্যালয় যন্ত্ৰচালিতকৰণৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰা উপাদানবোৰৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(vi) Briefly explain the procedure for disposal of records and assets of an office.

এটা কাৰ্যালয়ৰ নথি আৰু সম্পত্তিসমূহ নিষ্পত্তিকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(vii) Explain the qualifications for appointment of a personal secretary.
এজন ব্যক্তিগত সচিবৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য অৰ্হতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(viii) Explain the essential qualifications of an office manager.

এজন কাৰ্যালয় পৰিচালকৰ প্ৰয়োজনীয় অৰ্হতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 16

- 4. Answer the following : **(any four)** 10×4=40
 তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া ঃ **(যিকোনো চাৰিটা)**
 - (i) Discuss various functions of an office.

 এটা কাৰ্যালয়ৰ বিভিন্ন কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।
 - (ii) Explain the importance of filing in an office. State the essential of a good filing system.

 ত্যা কার্যালয়ত নথি সংৰক্ষণৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা। এটা ভাল নথি সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাৰ প্রয়োজনীয় উপাদানসমূহ বর্ণনা কৰা।
 - (iii) Explain the importance of mail for an office. Briefly explain the advantages of centralisation of mail handling.

 5+5=10

এটা কাৰ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰত ডাকৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা। এটা কাৰ্যালয়ৰ ডাকসমূহ কেন্দ্ৰীয়ভাৱে নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ সুবিধাসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (iv) Discuss different methods of filing.
 নথি সংৰক্ষণৰ বিভিন্ন পদ্ধতিবোৰ আলোচনা কৰা।
- (v) Explain the factors affecting in form designing. Also state the principles of designing of forms for an office.

কাৰ্যালয় এটাৰ প্ৰপত্ৰৰ চানেকি প্ৰস্তুত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। লগতে কাৰ্যালয় এটাৰ প্ৰপত্ৰৰ চানেকি প্ৰস্তুতকৰণৰ লগত জৰিত নীতিসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (vi) Discuss the purchase procedure of stationaries for an office.
 - এটা কাৰ্যালয়ত ব্যৱহৃত সামগ্ৰীসমূহ ক্ৰয়ৰ ক্ষেত্ৰত জৰিত প্ৰক্ৰিয়াটো আলোচনা কৰা।
- (vii) Discuss about different kinds of machines used in a modern office.
 - এটা আধুনিক কাৰ্যালয়ত ব্যৱহৃত বিভিন্ন ধৰণৰ যন্ত্ৰপাতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (viii) Explain the procedure generally followed in an audit for an office.
 - এটা কাৰ্যালয়ৰ হিচাপ পৰীক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত সাধাৰণতে গ্ৰহণ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটো বৰ্ণনা কৰা।
- (ix) Discuss the duties and responsibilities of a personal secretary. 5+5=10 এজন ব্যক্তিগত সচিবৰ কৰ্তব্য আৰু দায়িত্বসমূহ আলোচনা কৰা।

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 18

(x) Who is an office manager? Discuss about the qualities of an office manager. 2+8=10

কাৰ্যালয় পৰিচালক কোন? এজন কাৰ্যালয় পৰিচালকৰ গুণসমূহ আলোচনা কৰা।

OPTION – G (Fundamentals of Investment)

Paper: COM-RE-6076

1. Choose the most appropriate answers for the following questions: (any ten)

1×10=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উপযুক্ত উত্তৰটো বাচি উলিওৱা ঃ (যিকোনো দহটা)

(a) The Indian securities market is regulated by

ভাৰতীয় প্ৰতিভূতিৰ বজাৰ কোনে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে ?

(i) RBI

ৰিজাৰ্ভ বেংক

(ii) SEBI

ছেবি

(iii) Ministry of Finance

বিত্ত মন্ত্রণালয়

(iv) IFCI

আই. এফ. চি. আই

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 20

- (b) The sensitivity index of BSE is BSE ৰ সংবেদনশীল সূচকাংকৰ নাম
 - (i) · NIFTY
 - (ii) BOLT
 - (iii) SENSEX
 - (iv) MCX iCOMDEX
- (c) Which of the following is not a credit rating agency?

তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো ক্ৰেডিট ৰেটিং প্ৰতিষ্ঠান নহয় ?

- (i) SHCIL
- (ii) CRISIL
- (iii) CARE
- (iv) ICRA
- (d) Which of the following parties can issue bond?

তলত উল্লেখিত কোনটো পক্ষই বন্ড বিলি কৰিব পাৰে ?

(i) Government

চৰকাৰ

- (ii) Banks
- (iii)

বেংক

- Corporate entities . নিগমবদ্ধ প্রতিষ্ঠানসমূহ
- (iv) All of the above ওপৰৰ উল্লেখিত আটাইবোৰ পক্ষ
- (e) Who is the propounder of dividend capitalisation model?
 - লভ্যাংশ মূলধনীকৰণ তত্ত্বৰ উদ্ভাৱক কোন ?
 - Myron J. Gordon (i) মাইৰন জে. গৰ্ডন
 - David Ricardo (ii) ডেভিদ ৰিকার্ডো
 - (iii) Adam Smith আডাম স্মিথ
 - John Stuart Mill (iv) জন স্টুয়ার্ট মিল

(f) Unit Trust of India was established in the year ______.

ইউনিট ট্রাস্ট অৱ ইন্ডিয়া _____ চনত স্থাপন কৰা হৈছিল।

(i) 1955

(ii) 1964

(iii) 1982

(g) Which of the following is an example of financial derivative?

তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভৰ উদাহৰণ ?

(i) Share অংশ

(iv) 1991

(ii) Debenture ঋণপত্ৰ

(iii) Forward contract ভৱিষ্যতৰ চুক্তি

(iv) GDR জি. ডি. আৰ. (h) Who is responsible for investors' protection in Indian securities market?

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰতিভূতি বজাৰত বিনিয়োগকাৰীসকলৰ সুৰক্ষাৰ দায়িত্ব কাৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰা হৈছে ?

(i) RBI ৰিজাৰ্ভ বেংক

(ii) SEBI ছেবি

(iii) Stock exchanges ষ্টক বিনিময়কেন্দ্র

(iv) Both SEBI and Stock exchanges ছেবি আৰু উক বিনিময়কেন্দ্ৰ উভয়ৰে

(i) Gold is a financial asset.

(The statement is True / False)

সোন এবিধ বিত্তীয় সম্পদ।

(উক্তিটো শুদ্ধ / অশুদ্ধ)

(j) Bond is a risk-free security.

(The statement is True/False)

বন্ড এবিধ বিপদ-আশংকাবিহীন প্রতিভূতি। (উক্তিটো শুদ্ধ / অশুদ্ধ) (k) Depositories are participants of securities market.

(The statement is True/False)

ডিপ'জিটৰী প্ৰতিষ্ঠানসমূহ প্ৰতিভূতি বজাৰৰ অংশগ্ৰহণকাৰী।

(উক্তিটো শুদ্ধ / অশুদ্ধ)

(l) NAV is a funds per share market value.

(The statement is True / False)

যৌথপুঁজিৰ প্ৰতিটো অংশৰ বজাৰ মূল্যই হ'ল NAV। (উক্তিটো শুদ্ধ / অশুদ্ধ)

(m) The full form of ICRA is

ICRA ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হ'ল

- (i) Investment Information and Credit Rating Agency
- (ii) Investment and Credit Rating Agency
- (iii) Information and Credit Rating Agency
- (iv) Indian Credit Rating Agency

- (n) In which year SEBI was established? SEBI কোন চনত স্থাপন কৰা হৈছিল ?
 - (i) 1988
 - (ii) 1990
 - (iii) 1992
 - (iv) 1994
- (o) Portfolio risk includes the risk of loss of capital

 (The statement is true / false)

Portfolio আশংকাই মূলধন হেৰুৱাৰ আশংকাক সামৰি লয়।

(উক্তিটো শুদ্ধ/ অশুদ্ধ)

- Give brief answers to the following questions: (any five) 2×5=10
 তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া ঃ (যিকোনো পাঁচটা)
 - (a) Write the meaning of investment.
 বিনিয়োগৰ অৰ্থ লিখা।
 - (b) State any two differences between NIFTY and SENSEX.

NIFTY আৰু SENSEX ৰ মাজত থকা *যিকোনো* দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 26

(c) State any two risk associated with bonds.

বস্তুৰ সৈতে জড়িত *যিকোনো দুটা* বিপদ আশংকা উল্লেখ কৰা।

- (d) What is credit rating ? ক্ৰেডিট ৰেটিংৰ অৰ্থ লিখা।
- (e) State any two objectives of technical analysis.

Technical analysis ৰ *যিকোনো দুটা* উদ্দে**শ্য** উল্লেখ কৰা।

(f) State any two advantages of derivative.

ডিৰাইভেটিভৰ *যিকোনো দুটা* মূল সুবিধা উল্লেখ কৰা।

- (g) State any two features of mutual fund.
 যৌথপুঁজিৰ *যিকোনো দুটা* বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (h) Write the full forms of NSDL and CRISIL.

NSDL আৰু CRISIL ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ লিখা।

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 27

3. Answer the following questions in about **200** words each : (any four) 5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ ২০০ মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখা) ঃ - (যিকোনো চাৰিটা)

- (a) Explain the structure of Indian securities market.
- ভাৰতীয় প্ৰতিভূতি বজাৰৰ গাঠনি বৰ্ণনা কৰা।
- (b) Write a short note on different sources of financial information.

বিভিন্ন ধৰণৰ বিত্তীয় তথ্যৰ উৎসসমূহৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(c) Differentiate between bond and debenture.

বণ্ড আৰু ঋণপত্ৰৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যবোৰ উল্লেখ কৰা।

(d) Write the meaning of financial derivative and explain its different forms.

বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভৰ অৰ্থ লিখা আৰু ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 28

(e) Explain briefly about different types of mutual fund.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ যৌথ পুঁজিসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) What is meant by insider trading? Examine the legal aspects of insider trading.

Insider trading-ৰ অৰ্থ লিখা। Insider trading সম্পৰ্কত থকা আইনগত দিশবোৰ আলোচনা কৰা।

(g) Discuss different steps involved in investment decision process.

বিনিয়োগৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াৰ সৈতে জড়িত বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(h) What do you mean by fundamental analysis? What are its objectives?

Fundamental analysis বুলিলে কি বুজা ? ইয়াৰ উদ্দেশ্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- Answer any four questions from the following: 10×4=40
 তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা ঃ
- (a) Elaborately discuss about the advantages and disadvantages of mutual funds.

যৌথ পুঁজিৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ বহলাই আলোচনা কৰা।

(b) Explain briefly about different types of investments stating their advantages and disadvantages.

সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিনিয়োগ সম্পৰ্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write a detailed note on different participants in the Indian securities market.

ভাৰতীয় প্ৰতিভূতি বজাৰৰ বিভিন্ন অংশগ্ৰহণকাৰী সকলৰ বিষয়ে বহলাই এটা টোকা লিখা।

(d) Do you think that credit rating is an important service for the investores?

Justify your answer.

বিনিয়োগকাৰী সকলৰ বাবে ক্ৰেডিট ৰেটিং এটা প্ৰয়োজনীয় সেৱা বুলি তুমি বিবেচনা কৰানে ? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা।

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 30

(e) Discuss the role played by SEBI in the protection of interest of the investors in Indian securities market.

ভাৰতীয় প্ৰতিভূতিৰ বজাৰত বিনিয়োগকাৰী সকলৰ স্বাৰ্থ সুৰক্ষিত কৰিবলৈ SEBI য়ে গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাৱলী আলোচনা কৰা।

(f) What are the basic features of financial derivatives? Also state briefly about the major participants in financial derivative market. 5+5=10

বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভৰ মূল বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি ? বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভ বজাৰৰ অংশগ্ৰহণকাৰী সকলৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) What is efficient market hypothesis? Write on different forms of efficient market hypothesis? Explain.

2+8=10

Efficient market hypothesis ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ efficient market hypothesis সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰা। (h) Examine the suitability of bond as an instrument of securities market. Also state briefly about different types of bond.

5+5=10

প্ৰতিভূতি বজাৰৰ আহিলা হিচাপে বণ্ডৰ যথাযোগ্যতা পৰীক্ষা কৰা। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বণ্ডৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(i) Discuss in detail about different tools used in technical analysis.

Technical analysis ত ব্যৱহৃত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ আহিলাসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

(j) What is stock exchange? Discuss the functions of stock exchanges.

ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰ কি ? ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰৰ প্ৰধান কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 32

OPTION - H

Paper: COM-RE-6086
(Consumer Affairs and Customer Care)

Ansv (any	wer the following questi	ons as directed: 1×10=10
তলত দহটা)	দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উ)	উত্তৰ দিয়া ঃ <i>(যিকোনো</i>
(a)	are rates charged or distributors to retail	
	মূল্য হৈছে উৎপাদক ব ব্যৱসায়িৰ ওপৰত আৰোপ কৰে	বা বিতৰণ কাৰিয়ে খুচুৰা। (<i>খালী ঠাই পূৰণ কৰা)</i>
(b)	is the highest j	orice that can be (Fill up the gap)
	হৈছে সৰ্বোচ্চ মূল্য ই নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰি।	যাক এটা দ্ৰব্যৰ ওপৰত <i>(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)</i>
(c)	In market, pr services is fully control	rice of goods and lled by one seller. (Fill up the gap)
	বজাৰত, দ্ৰব্য সাৰ এজন বিক্ৰেতাই নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।	সেৱাৰ মূল্য সম্পূৰ্ণৰূপে <i>(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)</i>

	is the effective and economical system for quick redressal of the public grievances. (Fill up the gap) জনসাধাৰণৰ ওজৰ শীঘ্ৰে সাৰ মিতব্যয়ীভাৱে নিষ্পত্তি কৰাৰ স্থান হ'ল । (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
(e)	of customers, complain, within a company. (Fill up the gap) গাংকৰ আপত্তি কোম্পানীৰ জ্বিত্ৰ চকাৰ নিজ্ঞতি কৰা
(f)	কাৰ্যক বুলি জনা যায়। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা) In case of a consumer being a minor, his parent or legal guardian can make the complain. এজন নাবালক গ্ৰাহকৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ হৈ অভিভাৱক বা আইনি অভিভাৱকে ওজৰ দাখিল কৰিব পাৰে।
(g)	In case of death of a consumer, his legal heir can make the complain
(h)	থজন গ্ৰাহকৰ মৃত্যু হ'লে তেওঁৰ আইনী উত্তৰাধিকাৰীয়ে ওজৰ ৰজু কৰিব পাৰে। (শুদ্ধ/অশুদ্ধ) A fine up to Rs. two laks may be imposed for selling or importing products containing adulterant and cause injury to a peron. (True/False)

4 (Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 34

আমদানিকৃত অপমিশ্রিত দ্রব্য	ৰ বিক্ৰীৰ ফলত গ্ৰাহকৰ হানি
আমদানকৃত অপামাশ্রত এব হ'লে, তেনে দ্রব্য বিক্রী ক	ৰৈলে দুই লাখ টকা জৰিমনা
বিহা হয়।	(শুদ্ধ/অশুদ্ধ)
1741 491	

(i) Government declared a new draft known as advertising code which gives customer protection against false advertisement. (True/False) চৰকাৰে ভুল বিজ্ঞাপন প্ৰচাৰৰ ক্ষেত্ৰত, গ্ৰাহকক সুৰক্ষা দিয়াৰ অৰ্থে এখন নতুন আচনি জাৰি কৰিছে।

(শুদ্ধা/ অশুদ্ধ)

- (j) A citizen who desire to seek some information from a public authority is required to send an application and fee of Rs. 15.

 এজন নাগৰিকে কিছু তথ্য ৰাজহুৱা খণ্ডৰ পৰা জানিব বিচাৰিলে তেওঁৰ আবেদনৰ লগত ১৫ টকা দিব লাগিব।
- (k) The headquarters of the Central Information Commission is situated at Delhi.

 কেন্দ্রীয় তথ্য আয়োগত মুখ্য কার্যালয় দিল্লীত অৱস্থিত।

 ভেদ্ধ/অশুদ্ধ)
- (l) How many members are there in the Board of Governors of ASCI?

 (Choose the correct answer)

 ASCI পৰিচালক মণ্ডলীত কিমান জন সদস্য থাকে ?

 (সঠিক উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) 15 (5¢)

Contd.

- (ii) 16 (১৬)
- (iii) 17 (59)
- (iv) 18 (5b)
- (m) Ombudsman scheme for digital transaction was introduced on (Choose the correct answer)

দিজিটেল লেনদেনৰ অমবাদচ্মেন আচনি আৰম্ভ কৰা হয়। (সঠিক উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (i) 2017 (২০১৭)
- (ii) 2018 (২০১৮)
- (iii) 2019 (২০১৯)
- (iv) 2020 (২০২০)
- (n) The Consumer Protection Act, 1986 covers

(Choose the correct answer)

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন ১৯৮৬-এ সামৰি লয়।

(स्रिक উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (i) private sector ব্যক্তিগত খণ্ড
- (ii) public sector ৰাজহুৱা খণ্ড
- (iii) cooperative or any person সমবায় বা যিকোনো ব্যক্তি
- (iv) All of the abvoe ওপৰৰ আটাইকেইটা

^{4 (}Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 36

- (o) Write the full form of FSSAI. FSSAI ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- 2. Briefly answer the following: (any five)

 2×5=10

তলৰ দিয়াসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখাঃ (যিকোনো পাঁচটা)

- (a) What is fair price?
 সুলভ মূল্য মানে কি?
 - (b) What is labelling?
 লেৱেল লাগানোৰ মানে কি?
 - (c) What is packaging?
 টোপোলাকৰণ মানে কি?
 - (d) What is the meaning of defects in goods?
 দ্রব্যত ত্রুটি থকা মানে কি বুজা?
 - (e) Who can file a complaint?
 ওজৰ কোনে দাখিল কৰিব পাৰে?
 - গ্ৰীয় কৰৰ অৰ্থ লিখা।
 - (g) Write the concept of consumer. গ্ৰাহকৰ ধাৰণাটো লিখা।

- (h) What is maximum retail price (MRP) ? সৰ্বোচ্চ খুচুৰা মূল্য (MRP) মানে কি?
- 3. Write short answer to **any four** of the following: 5×4=20 তলৰ *যিকোনো চাৰিটাৰ* চমু উত্তৰ লিখাঃ
 - (a) What is consumer satisfaction? Explain it.
 - গ্ৰাহকৰ সন্তোষ্টি মানে কি বুজা ? ব্যাখ্যা কৰা।
 - (b) Explain the basic consumer rights. গ্ৰাহকৰ প্ৰাথমিক অধিকাৰ ব্যাখ্যা কৰা।
 - (c) What do you mean by product testing? দ্ৰব্যৰ পৰিক্ষণ মানে কি?
 - (d) What are the salient features of the Consumer Protection Act?
 - উপভোক্তা সুৰক্ষা আইনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

 (e) Write a short note on property tax.
 - সম্পত্তি কৰৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
 - (f) What is the role of consumer organisation?
 উপভোক্তা সংগঠনৰ কাৰ্যাৱলি বৰ্ণনা কৰা।
 - (g) What are the objectives of the Central Consumer Protection Council?
 কেন্দ্ৰীয় উপভোক্তা সুৰক্ষা পৰিষদৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি?
- 4 (Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8/G 38

- (h) What are the objectives of the RTI Act, 2005?
 - তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৫ ৰ উদ্দেশ্যসমূহ লিখা।
- 4. Write long answer to **any four** of the following: 10×4=40
 - তলৰ *যিকোনো চাৰিটাৰ* বহলাই উত্তৰ লিখা ঃ
 - (a) State the evolution of consumer movement in India.
 ভাৰতবৰ্ষত উপভোক্তা সজাগতা আন্দোলনৰ ক্ৰমবিকাশ বৰ্ণনা কৰা।
 - (b) Discuss the formation of consumer organisations and their role in consumer protection.
 গ্ৰাহকৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহক সংগঠনৰ গঠন আৰু

তেওঁলোকৰ কাৰ্য আলোচনা কৰা।

- (c) Define MRP. Discuss the merits and demerits of maximum retail price.

 MRP-ৰ সংজ্ঞা লিখা। সৰ্বোচ্চ খুচুৰা মূল্যৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।
- (d) Define market structure. Discuss the factors determining the kind of market structure.

বজাৰ গাঁথনিৰ সংজ্ঞা দিয়া। কি কাৰকে বজাৰ গাঁথনিত প্ৰভাব বিস্তাৰ কৰে আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the process of settlement of complain under banking ombudsman scheme.

- বেংকি অমবাদচমেন সাচনিৰ অধীনত গোচৰ নিষ্পত্তি কৰা প্ৰক্ৰিয়া আলোচনা কৰা।
- ff) Briefly explain the consumer grievances redressal mechanism by FSSAI.
 গ্ৰাহকৰ ওজৰ নিষ্পত্তিৰ অৰ্থে FSSAI-এ গ্ৰহণ কৰা পদ্ধতি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
- (g) What are the functions and powers of TRAI? Discuss it.
 - TRAI-এ-কাৰ্যপ্ৰণালী আৰু ইয়াৰ ক্ষমতা আলোচনা কৰা।
- (h) What is monopoly market? Write the characteristics and advantages of monopoly market.
 - একচেতীয়া বজাৰ মানে কি? একচেতীয়া বজাৰৰ বৈশিষ্ট্য আৰু ইয়াৰ সুবিধাসমূহ লিখা।
- (i) What are different consumer rights protected under the Consumer Protection Act, 1986?
 গ্রাহক সুৰক্ষা আইন ১৯৮৬-ৰ অধীনত গ্রাহকৰ বিভিন্ন অধিকাৰসমূহে কি ধৰনে সুৰক্ষিত হয়?
- (j) Discuss the steps to file a consumer complaint with District, State and National Commission.

জিলা, ৰাজ্য আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় আয়োগই গ্ৰাহকৰ আপত্তি কি দৰে দিয়া হয় তাৰ প্ৰক্ৰিয়া আলোচনা কৰা।